

УДК 338.488.2:640.4:640.43

Оксана Давидова

д-р екон. наук, професор,
завідувач кафедри готельного
і ресторанного бізнесу,
*Харківський національний економічний університет
імені Семена Кузнеця,
м. Харків*

КОГНІТИВНІ ПРОЦЕСИ ЯК ТРИГЕРИ ІННОВАЦІЙНИХ ПЕРЕТВОРЕНЬ В ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА

Неухильний розвиток технічного прогресу, постійне впровадження нових вимог до ефективного функціонування, висувають перед сучасними підприємствами готельно-ресторанного господарства все більше завдань, у тому числі й тих, що потребують інноваційних підходів до їх вирішення. Ефективне їх вирішення більшою мірою залежить від своєчасного формування підприємством інновацій, концентрації потенціалу та вміння ефективного використання ресурсів.

Одним із сучасних підходів для проведення аналізу та розв'язання комплексних завдань інноваційного управління розвитком підприємств готельно-ресторанного господарства є використання когнітивного моделювання. Цей метод забезпечує визначення сили та напряму впливу факторів на переведення об'єкту управління у визначений цільовий стан з урахуванням схожості та різниці у впливі різних факторів на цей об'єкт.

Мета когнітивного моделювання полягає в генерації й перевірці гіпотез щодо функціональної структури спостережуваної ситуації до одержання функціональної структури, здатної пояснити поведінку спостережуваної ситуації. [1].

Прерогатива методу когнітивного моделювання полягає в тому, що він може оперувати не тільки точними кількісними значеннями й

формулами, але і якісними значеннями та оцінками. Сутність когнітивного моделювання полягає в тому, що формальні математичні методи аналізу застосовуються до моделей, що описують суб'єктивне бачення ситуації. На кожному етапі формування моделі доводиться приймати рішення, від сукупності яких залежить адекватність побудованої моделі [2].

Можна виділити декілька вагомих характеристик когнітивного моделювання.

Одним з найбільш дієвих векторів інноваційного управління розвитком в умовах невизначеності є створення так званої «інтелектуальної соціально-економічної системи», тобто системи, здатної до самовдосконалення, самонавчання і безперервного інноваційного розвитку. Внаслідок цього підприємства готельно-ресторанного господарства повинні розробляти систему, яка прагне не лише адаптуватись до змін у внутрішньому середовищі, а й активно діє в напрямку створення максимально вигідного зовнішнього середовища.

Когнітивні процеси мають на меті призвести до позитивних інноваційних перетворень в діяльності підприємств готельно-ресторанного господарства, активного залучення інтелектуальних і соціально-економічних складових.

Когнітивний аналіз і моделювання є принципово інноваційними елементами в структурі системи продукування ефективних управлінських рішень та дозволяє: досліджувати проблеми з нечіткими факторами і взаємозв'язками; враховувати вплив змін зовнішнього середовища; використовувати об'єктивні тенденції інноваційного розвитку ситуації в своїх інтересах. Такі технології завойовують все більше довіри у структур, які займаються стратегічним і оперативним плануванням на всіх рівнях і в усіх сферах інноваційного управління розвитком підприємств готельно-ресторанного господарства [3].

Використання когнітивних технологій в економічній сфері дозволяє за короткий термін розробляти й обґрунтовувати стратегію інноваційного управління розвитком підприємств готельно-ресторанного господарства з урахуванням впливу змін внутрішнього та зовнішнього середовища.

Використання технологій когнітивного моделювання дозволяє діяти на випередження і не доводити до потенційно небезпечних

ситуацій (загрозливим і конфліктним), а в разі їх виникнення – приймати раціональні ефективні рішення в інтересах підприємства готельно-ресторанного господарства.

За ринкової економіки інноваційне управління є визначальним інструментом конкурентної боротьби, що забезпечує умови для стабільного довгострокового розвитку підприємств готельно-ресторанного господарства. Інноваційне управління розвитком підприємств готельно-ресторанного господарства значною мірою визначає економічний розвиток регіонів і країни загалом, підвищення рівня зайнятості населення та збільшення продуктивності праці, а також є важливим чинником соціально-економічного розвитку.

Ключові слова: готельно-ресторанне господарство, підприємство, когнітивного моделювання, розвиток, управління.

Список використаних джерел:

1. Давидова О. Ю. Використання технології когнітивного моделювання при розробці управлінських рішень на основі альтернативних сценаріїв розвитку підприємств готельно-ресторанного господарства / Давидова О. Ю. // Адаптивне управління: теорія і практика. Серія: Економіка. – 2018. – № 4(8).

2. Прохорова В. В. Об'єктивні умови формування інноваційного управління розвитком підприємств: науково-історичне підґрунтя подолання наслідків криз / Прохорова В. В., Давидова О. Ю. // Бізнес Інформ. – 2018. – № 3(482). – С. 449–458.

3. Давидова О. Ю. Інноваційне управління розвитком підприємств готельно-ресторанного господарства: концептуальний аспект / Давидова О. Ю. // Бізнес Інформ. – 2018. – № 6(485). – С. 139–144.